



NIKÂH VE SORUMLULUKLARI



Nedir Nikâh?

Nikâh hayatlarını birleştirmeye karar veren eş adaylarının birbirlerinin haklarını gözetmek ve karşılıklı sorumluluklarını üstlenmek üzere sapasağlam bir söze imza atmaları demektir. *(Nisâ, 4/21)*





Nikâhın Şartları

Eş adaylarının karşılıklı rızası nikâhın ilk şartıdır. Örnek aileler oluşturmak isteyen Sevgili Peygamberimiz bazı yaklaşımların aksine, kadının saygınlığını ve haklarını gözetmiş, hayatının en önemli kararı olan nikâh konusunda görüşüne başvurulup rızasının alınması gerektiğine işaret ederek şöyle buyurmuştur:



“Kendi onayı alınmadıkça dul kadınla, kendisinden izin alınmadıkça da bakire kız ile nikâh yapılmaz.” Oradaki sahabeler, “Yâ Resûlallah! Bakire bir kızın izni nasıl olur?” diye sorunca, “Sessiz kalmasıyla.” buyurmuştur. (Buhârî, Nikâh, 42)

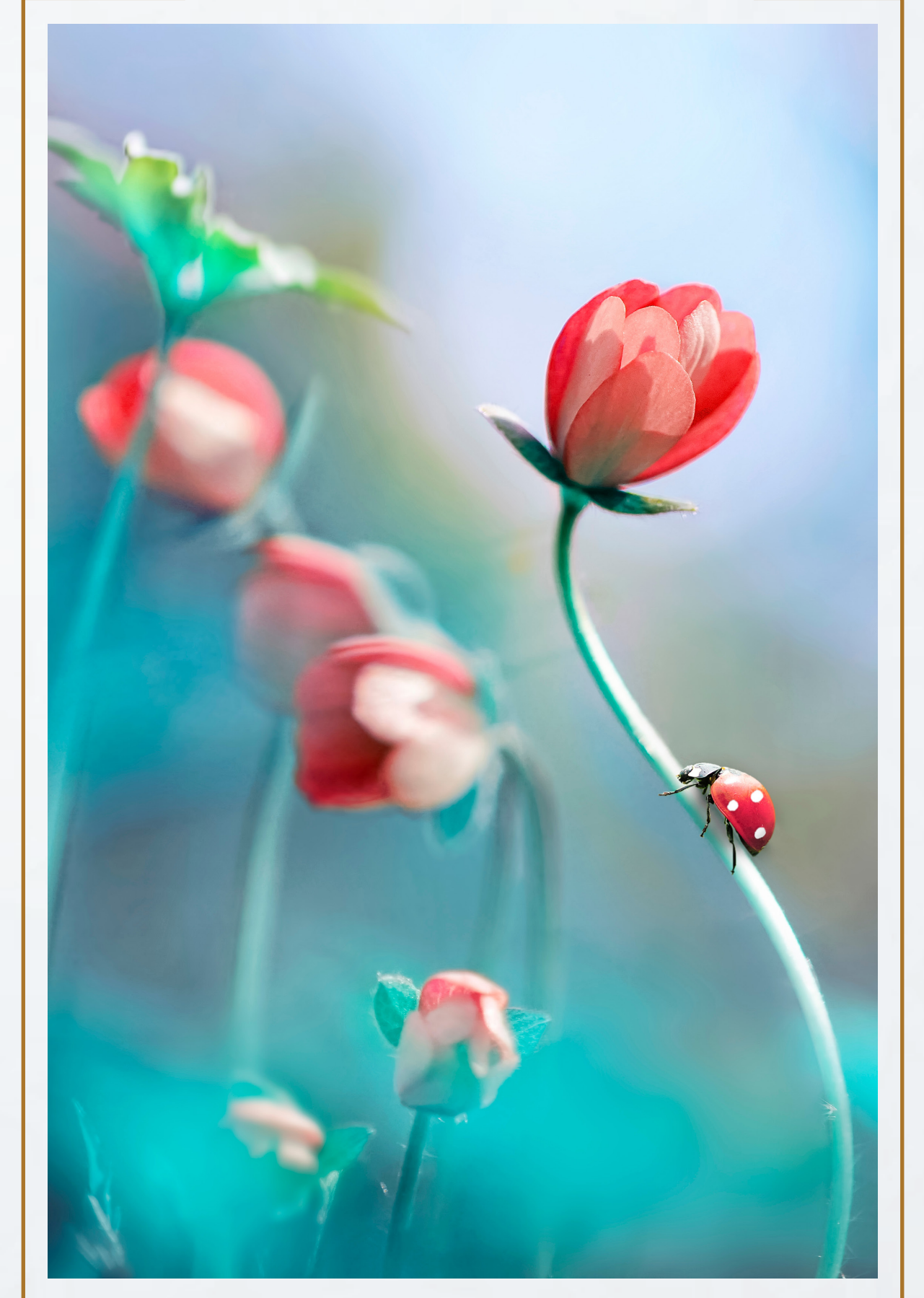


Evlenecek kızların iznini önemseyen Allah Resûlü diğer taraftan, **“Veli (izni) olmadan nikâh olmaz.”** (Tirmizi, Nikâh, 14; Ebû Dâvûd, Nikâh, 18-19) buyurarak ebeveynin yıllar boyunca şefkat ve itina ile büyüttükleri çocuklarının, onların rızalarını almadan evlenmelerinin çeşitli istismarlara yol açabileceği endişesiyle velinin izninin alınması tavsiyesinde bulunmuştur.



Nikâh ilandır!

Kutsal aile müessesesinin şenlik havasında, dost ve akrabaların katılımıyla kurulması önemlidir. Çünkü gizli saklı, insanların katılımından ve şahitliğinden kaçarak gerçekleşen evlilikler her zaman şüphelidir. Bu sebeple Peygamber Efendimiz nikâhın herkese duyurulması hususunda tavsiyelerde bulunmuştur.





İnsanların davet edildiği bir velimenin (düğün yemeği) verilmesi *(Müslim, Nikâh, 79)* ile taçlandırılan bir nikâh, Allah Resûlünün meşru olarak kabul ettiği ve insanların uygulamasını istediği bir tören olarak karşımıza çıkar.

Nikâh esnasında en az iki adil şahit bulundurulması gerektiğinden bahsetmesi de bu amaçlara yöneliktir.



Mehir: Erkeğin sorumluluğu, kadının ise hakkıdır.

Yüce Allah erkeklerden, birlikte yuva kuracakları eşlerine olan sevgi, muhabbet ve sadakatlerini bir miktar mal vererek göstermelerini istemektedir. Kur'an-ı Kerim'de "*Kadınlara mehirlerini gönül rızası ile (cömertçe) verin...*" (Nisâ, 4/4) buyrulmaktadır.



Kadın açısından maddi bir güvence olan mehir, başlık parası gibi yanlış bir uygulamanın aksine, sadece ve yalnızca kadına ait bir armağandır.



Evlilik sırasında erkeğin verdiği bu mehir, onun sadakatini ifade ettiği gibi kadın açısından da maddi bir haktır. (*Ebû Dâvûd, Nikâh, 34-35; Nesâî, Nikâh, 67*) Ancak mehrin miktarı evlenecek olan kişilerin maddi durumlarına, yöresel şartlara göre belirlenmeli ve aşırıya gidilmemelidir.



Hz. Peygamber “*Nikâhın en hayırlısı, en kolay olanıdır.*” (Ebû Dâvûd, *Nikâh, 30-31*) buyurmuştur.



Sahih Nikâh: Mutlu Bir Yuva İçin Sağlam Bir Temel

İslam dini kadın ve erkeğin onurunu zedeleyen ve aile kurumuna yakışmayan her türlü uygulamayı yasaklamış, aile fertlerinin kendilerini huzurlu ve güvende hissetmesini sağlayacağı sahih nikâhı emretmiştir.





Gönül huzuru ve toplumun sağlıklı bir şekilde devamını hedefleyen Sevgili Peygamberimiz “*Birbirini sevenler için nikâh gibisi yoktur.*”

(İbn Mâce, Nikâh, 1; Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, VII, 120) buyurmuştur.



Neslin Korunması: Geleceğimizin Teminatı

Kadın ve erkeğin iffetini, saygınlığını ve haklarını korumaya yardım eden en değerli kurum ailedir. Aile iffeti koruyan ve temiz bir neslin devamını sağlayan insan fıtratına da uygun en kıymetli oluşumdur.



Hz. Peygamber kadınları ve erkekleri iffetlerine ve aile onurlarına zarar vermemeleri hususunda duyarlı olmaya davet etmiştir. Öyleyse neslin devamı ve toplumun güvenliği öncelikle ailelerin sorumluluğundadır.



Nikâhla Bir Araya Gelen Eşler Sorumluluğunun Farkında Olmalıdır.

İslam aile yapısında arzu edilen hedef, evliliğin bir ömür boyu sürmesidir. Karı kocanın hayatın güzelliklerini paylaştığı gibi zor şartlarına da beraber göğüs germeleri aile ortamını sıcak bir yuvaya dönüştürecektir.



Ailemizin mutluluğu için kulaklarımızda Rahmet Peygamberinin şu sözleri çinlamalıdır:

“Sorumluluğunda olan aile fertlerini ihmal etmesi, kişiye günah olarak yeter.” (Ebû Dâvûd, Zekât, 45)



Maruf: Hayatı Adalet, Hakkaniyet, İtidal ve Ahenk İçinde Paylaşmak.

Bir hidayet kaynağı ve hayat rehberi olan Kur'an-ı Kerim'de, eşler arasındaki ilişkinin "maruf" üzere olması öğütlenir. *(Bakara 2/228)* Maruf ölçüsü, eşler arasında adalet, hakkaniyet, itidal ve ahenk içinde hayatı paylaşmak demektir.



Sevgili
Peygamberimiz
eşlerden biri ağır
sorumluluklar
altında ezilirken
diğerinin
sınırsız özgürlük
yaşamamasına razı
olmadığını şu
sözleriyle bildirir:





Öyleyse Kur'an'ın, inananlarda görmek istediği adaletli olma, sabretme, öfkeyi yenme, affetme, mütevazı olma ve ahde vefa gösterme gibi ahlaki erdemler eşler arasında da yaşanmalıdır.



“Mümin erkekler ve mümin kadınlar birlerinin velisidir/dostudur. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler. Allah’a ve Resûlüne itaat ederler. İşte onlara Allah merhamet edecektir. Şüphesiz, Allah azizdir, hüküm ve hikmet sahibidir.” *(Tevbe, 9/71)*



Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü